

Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας: Η αναγνώριση της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ουκρανίας από οποιαδήποτε Εκκλησία μόνο θα εμβαθύνει τη διαίρεση

Πρόσφατα ο Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίος δήλωσε ότι η Εκκλησία της Ελλάδος θα είναι η πρώτη εκ των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών η οποία θα αναγνωρίσει την «Ορθόδοξη Εκκλησία έν Ουκρανία» (ΟΕΟ) ακολουθώντας την Κωνσταντινουπολίτιδα Εκκλησία. Σχετικά με την άποψή του για τις προοπτικές υλοποίησής μιας τέτοιας ανακοινώσεως, τις διαθέσεις της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, τις επιπτώσεις των ενεργειών της Κωνσταντινουπόλεως στην Ουκρανία και για τη στάση της Ορθοδοξίας έναντι των εξελίξεων αυτών γενικά μίλησε στη συνέντευξή του στο πρακτορείο RIA Novosti ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, ο Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, που επισκέφθηκε προ ολίγου την Ελλάδα.

— Άγιε Βολοκολάμσκ, πρόσφατα επιστρέψατε από την Ελλάδα, όπου είχατε συναντήσεις με τον Προκαθήμενο της Εκκλησίας της Ελλάδος και μερικούς Ιεράρχες. Ποιες είναι οι προοπτικές αναγνώρισης της ΟΕΟ από την Εκκλησία αυτή;

— Η επικοινωνία με τους επισκόπους της Εκκλησίας της Ελλάδος με πείθει ότι κατανοούν απόλυτα την πολυπλοκότητα και την αμφισημία της καταστάσεως. Συγκεκριμένα, όλοι στην Ελλάδα γνωρίζουν ότι τον τόμο αυτοκεφαλίας έλαβε από τα χέρια του Πατριάρχη Βαρθολομαίου όχι η κανονική Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία, η οποία ενώνει την πλειοψηφία του Ορθόδοξου πληθυσμού της Ουκρανίας, αλλά μια ομάδα σχισματικών χωρίς κανονικές χειροτονίες.

Σε αντίθεση με τον Πατριάρχη Βαρθολομαίο δεν θα ήθελα να κάνω προβλέψεις σχετικά με τις αποφάσεις της Εκκλησίας της Ελλάδος. Αυτή είναι αυτοκέφαλη Εκκλησία και πρέπει να λαμβάνει αποφάσεις ανεξάρτητα, χωρίς εξωτερική πίεση.

Και όμως είμαι βαθιά πεπεισμένος ότι η λύση στο πρόβλημα της ουκρανικής διαιρέσεως πρέπει να είναι πανορθόδοξη. Η μονομερής αναγνώριση της ΟΕΟ από α' ή β' Τοπική Εκκλησία θα εμβάθυνε μόνο την υπάρχουσα διαίρεση. Ενώ ο κοινός μας στόχος είναι να διαφυλάττουμε την ενότητα της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Αυτή είναι η προσευχή μας σε κάθε Θεία Λειτουργία.

— Αντιλαμβάνεται ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος ότι δεν έχει πετύχει τον σκοπό, τον οποίο ανακοίνωσε, δηλαδή την ένωση όλων των Ορθοδόξων χριστιανών της Ουκρανίας στους κόλπους μιας Εκκλησίας;

— Υποθέτω ότι δύναται να μην αντιλαμβάνεται αυτό. Άλλωστε του υποσχέθηκαν ότι μόλις απονείμει τον τόμο αυτοκεφαλίας στην Ουκρανία, στη νεόδμητη οντότητα θα προσχωρήσουν και οι Αρχιερείς της κανονικής Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας (ΟΟΕ). Αυτό δεν συνέβη ούτε θα μπορούσε να συμβεί. Αδύνατο είναι η κανονική Εκκλησία να ενωθεί με το σχίσμα, έστω και το τελευταίο είχε λάβει αναγνώριση στα χαρτιά από την Κωνσταντινούπολη.

Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος έλαβε υποσχέσεις ότι εάν ο Ποροσένκο εξακολουθούσε να έχει την

εξουσία θα αποπεράτωνε την υπόθεση της μετά βίας εντάξεως της Ιεραρχίας, των κληρικών και των πιστών της ΟΟΕ στη νέα αυτοκέφαλη δομή. Αλλά ούτε ο Ποροσένκο κράτησε την εξουσία, ούτε ο νέος Πρόεδρος της Ουκρανίας αναμειγνύεται στα Εκκλησιαστικά, κάτι το οποίο του περιποιεί τιμή. Ο καθένας πρέπει να ασχολείται με τα δικά του: οι πολιτικοί με τα πολιτικά και οι εκκλησιαστικοί με τα εκκλησιαστικά.

Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος έλαβε υποσχέσεις παραχωρήσεως σταυροπηγίων σε αυτό, αλλά ακόμη και αυτή η υπόσχεση πληρώθηκε μερικώς. Εκείνος ο Ναός, τον οποίο ο Ποροσένκο παραχώρησε για να στεγασθεί η «εξαρχία» Κωνσταντινουπόλεως, έχει τοποθετημένες σκαλωσιές πάνω του, ποίμνιο δεν υπάρχει εκεί και ο ούτως λεγόμενος έξαρχος βαριέται και παραμένει αδρανής.

— Η απόπειρα των Ποροσένκο και του Πατριάρχη Βαρθολομαίου να συνενώσουν τις αντικανονικές εκκλησιαστικές δομές στην Ουκρανίας επίσης δεν στέφθηκε με επιτυχία;

— Δεν επιτεύχθηκε όχι μόνο η συνένωση όλων των Ορθόδοξων χριστιανών της Ουκρανίας, αλλά και των ίδιων των σχισματικών μεταξύ τους. Η ούτως λεγόμενη ενωτική σύνοδος, η οποία διεξήχθη τον περασμένο Δεκέμβριο στο Κίεβο, εξασφάλισε τη συγχώνευση δύο ομάδων σχισματικών σε μια και τούτο παρουσιάστηκε ως σπουδαίο επίτευγμα. Οι αρχισχισματικοί «αποκαταστάθηκαν» στους οικείους αυτών βαθμούς, παρόλο που η πλειοψηφία αυτών, του ψευδοπατριάρχη Φιλαρέτου Ντενισένκο εξαιρουμένου, ούτε καν είχαν ποτέ χειροτονία.

Τι δε βλέπουμε μετά από μερικούς μήνες; Το σχίσμα διαιρέθηκε έσωθεν, ενώ ο βασικός ιδεολόγος του σχίσματος ο οποίος επί ένα τέταρτο του αιώνα και πλέον ήταν η κινητήρια δύναμή του, ανακοίνωσε την αποχώρησή του από την ΟΕΟ και την ανασύσταση του «Πατριαρχείου Κιέβου».

— Πως σήμερα η Ορθοδοξία γενικά βλέπει τις ενέργειες του Κωνσταντινουπόλεως; Έχει αλλάξει τίποτε τους τελευταίους μήνες;

— Οι ενέργειες του Πατριάρχη Βαρθολομαίου στάθηκαν αιτία της απομονώσεώς του. Ουδεμία Τοπική Εκκλησία αναγνώρισε την ΟΕΟ, ενώ μερικές εξ αυτών τάχθηκαν κατηγορηματικά κατά. Η δυσφορία για τις ενέργειες του Πατριάρχη Βαρθολομαίου υπάρχει και στο περιβάλλον του, και ευρύτερα, στην Ιεραρχία του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, και στο Άγιον Όρος, και στις κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες.

Προκαθήμενοι των Εκκλησιών υπέβαλαν πρόταση στον Πατριάρχη Βαρθολομαίο να συγκαλέσει τη Σύναξη να συζητηθεί η κατάσταση, αλλά αυτός αρνήθηκε κατηγορηματικά.

— Διατί;

— Επειδή αντιλαμβάνεται ότι δεν θα λάβει υποστήριξη. Έχει υπονομευθεί σε μεγάλο βαθμό το κύρος του Κωνσταντινουπόλεως στην Ορθοδοξία. Και επιπλέον το σχίσμα στην Ουκρανία παρέμεινε ανιάτο.

— Από την αρχή της δημιουργία της ΟΕΟ ακούμε συνέχεια για τις διώξεις σε βάρος του ιερού κλήρου και των λαϊκών της κανονικής Ουκρανικής Εκκλησίας, για τις απειλές, τους ξυλοδαρμούς και τις βίαιες επανακαταχωρήσεις Ναών. Πως τα αντέχει η ΟΟΕ;

— Όσον αφορά την κανονική Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία, οι διώξεις, τις οποίες εξαπέλυσαν σε βάρος της οι απελθούσες αρχές και οι σχισματικοί, μόνο ενίσχυσαν την ενότητά της. Συνέβαλαν στη συσπείρωση της Ιεραρχίας, του ευαγούς κλήρου, των μοναζόντων και των λαϊκών γύρω από

τον Μακαριώτατο Μητροπολίτη Ονούφριο.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/46201/>